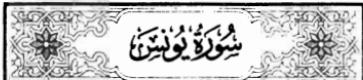

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-
o ko Paka-a antapan Niyan non.
Giyaya so manga Ayat ko Kitab a
pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Man-
osiya a Pakamumusa a Kiyailaha-
mi Ami ko Mama a pud kiran?
(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyar-
angka so manga Manosiya, go Pa-
manotholangka ko siran a
Miyamaratiyaya: A Mata-an! A
adun a bagiyan niran a Pangkatan
a Maporo si-i ko Kadnan niran.
Pitharo o da Pamaratiyaya: A
Mata-an naya! A titho a Balik
Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo
na so Allah, so Miyadun ko manga
Langit a go so Lopa si-i ko miyaka-
num Alongan, oriyan niyan na
mithakna ko Aras, Thatandinganun
Niyan so Mambubutad. Da-a Ma-
kaphanapa-at inonta ko oriyan o
idin Niyan. Giyoto man so Allah a
Kadnan niyo; na Showasowata niyo
Sukaniyan Ino kano di Phanana-
dum?

4. Ron kano phakandod, langon.
Diyandi o Allah a bunar. Mata-an!
A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko
Kapuphangadun, oriyan niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّبُّ الَّذِي أَنزَلَ الْكِتَابَ الْحَكِيمَ

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَباً أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ
رَجُلٌ مِّنْهُمْ أَنَّا نَزَّلْنَا عَلَيْهِ الْكِتَابَ
إِذَا مَنَّا بِهِ لَهُمْ قَدَّمَ صَدِيقٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ
الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا سَاحِرٌ

مُّبِينٌ

إِنَّ رَبَّكُمْ إِلَهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ يُدْبِرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفَعَ يَلْمِعُ
بَعْدَ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ إِلَهُ رَبُّكُمْ
فَأَعْمَدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

﴿٢﴾

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَيْعَانًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
إِنَّهُ يَبْدُوا لِلْخَلْقِ شَيْئًا يُعِيدُهُ لِيَجْرِيَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya sa kaontol; na so siran a da Pamaratiyaya na adun a bagiyan niran a inomun a phulikabo, go siksa a malipudus, sabap ko da iran Kaparatiyaya.

الَّذِينَ إِمْنَوْا وَعَلُوا الْأَصْنَاحَتِ بِالْقُسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مُّنْ
حِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ

5. Sukaniyan so Mimba-al ko Alongan a Masindao go so Olan a maliwanag, na diniyangka Iyan noto ko manga Darpa, kaan niyo katokawi so manga bilangan o manga ragon go so itongan. Da ko Kiya-aduna saya o Allah inonta na sabap ko bunar. Gi-i Niyan shumpadun magosai so manga Tanda ko pagtao a khitotomang-kud.

6. Mata-an! A adun a Matatago ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao, go so Inadun o Allah ko manga Langit a go so Lopa, a titlo a manga Tanda ko pagtao a khipanananggila.

7. Mata-an! A so siran a di iran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, go miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya, go Miyasowat siran non, go siran na siran na so manga Ayat Ami na pakalilipatan niran,

8. Na siran man na darpa iran so Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً
وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدْرَهُ مُتَنَازِلٌ لَنَعْلَمُوا
عَدَدَ السَّيْنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ
ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

إِنَّ فِي أَخْيَالِكُمْ أَيْتَلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَرَى
لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَأَطْمَأْنُوا بِهَا وَالَّذِينَ
هُمْ عَنْ مَا يَنْهَا عَنِفَلُونَ

أُولَئِكَ مَوْهِمُ الْأَنَارُ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan nirana (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an nirana so manga law-asaig si-i ko manga Sorga a Pakalma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya,_ na Mininggolalan kirana ndun so ta-alik kirana (ko kabinasa). Na bobotawanana Nami so siran a di ran ikuhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na moontod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ أَمْسَكُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهُمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ أَلَانِهَرُ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ

دَعَوْنَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحَمَّلُوهُمْ
فِيهَا سَلَمٌ وَأَخْرُجْنَاهُمْ مَا أَنْهَمْ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

* وَلَوْ يُعَجِّلَ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
أَسْتَعِجَّلُهُمْ بِالْخَيْرِ لِقْضَى إِلَيْهِمْ
أَجْلَهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَنَ الضُّرُّ دَعَانَا
لِجَنَاحِهِ هُوَ قَاعِدٌ أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفَنَا
عَنْهُ ضُرُّهُ مَرَّ كَآنَ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى
ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيَّنَ لِلْمُسْرِفِينَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

13. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so miyagapidapid a pagtao ko miya-onan niyo gowani a ndarowaka siran: a Minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rrayag a karina, na da siran Paratiyaya! Lagid aya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga rarata i ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukano a miyamakasambi ko Lopa ko oriyan niran, ka Pagilain Nami o antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rrayag, na gi-i Tharo-on o siran a di iran ikhaluk so kimbaratomo wa-an Rukami: A buggai Ka sa Puphangadi-an a salakao si-i, o di na Sambi-ingka Sukaniyan; Tharowangka (Ya Muhammad): A di Rakun khapatot o ba Ko sambi-i Sukaniyan pho-on ko pantag ko ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun: Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun amai ka Sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka kabaya o Allah, na di Ko rukano aya Kapangadi-an, go di Niyan rukano aya pakitokawan. Na Sabunar a miyathai Ako rukano ko Kaoyagoyag Akun ko da pun aya: Ba da-a sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا
ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَمَا كَافُوا لِتَوْمِثُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَقِينَ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ أَيَّا نَبَأَنَّ يَنْتَهِ فَأَلْ
الَّذِي كَلَّ لَآيَرْجُونَ لِقَاءً نَّا أَنْتَ
يُشَرِّهَ إِنْ عِنْدَهُنَّ أَوْ بَدَلَهُ قُلْ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ يُكَلِّدَهُ مِنْ تِلْقَائِي
نَفْسِي إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَيَّ أَمَّا يُوحَى إِلَيَّ فَإِنِّي
أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمَ

عظيم

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوَّهُ، عَلَيْكُمْ
وَلَا أَدْرِكُمْ بِهِ، فَقَدْ أَلْتَثُ
فِيْكُمْ عُمَراً مِنْ قَبْلِهِ، أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasulang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an nirana salakao ko Allah, so di kiran phakabina sa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-on a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aron na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko orian o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَبَ بِرَايَتِهِ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ كَمِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَضُرُّهُمْ وَلَا يَفْعُلُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَتَّوْلَاءَ شَفَعْتُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ
أَتَنْبَيُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ
وَتَعَلَّى عَمَّا يُشَرِّكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أَمَةٌ وَجَدَةً
فَأَخْتَلَفُوا وَأَنَّوْلَا كَلِمَةً
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقْضَى بَيْنَهُمْ
فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أَنْزَلْتَ عَلَيْهِ إِيَّاهُ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَإِنْتَ تَظْرُوا
إِلَيْ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

وَإِذَا آذَنَنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّةٍ
مَسْتَهِمْ إِذَا الْهُمْ مَكْرُرُونَ إِنَّا قُلْ إِنَّ اللَّهَ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangkalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Pu-phanganiyaya siran ko Lopa sa di ontol! h ai manga Manosiya! So Ka-puphanganiyaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo,_ sawiti niyo sa di mathai so Kaoya-goyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Ping-golaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoya-goyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-

أَسْرَعَ مَكْرُورًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمَكَرُونَ

هُوَ الَّذِي يُسِيرُ كُلَّ مُؤْمِنٍ فِي الْأَرْضِ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا
كُتِّمَ فِي الْفُلُكِ وَجَرِينَ بِهِمْ بِرَبِيع
طِبِّيَّةٍ وَفَرِحُوا بِهِ جَاءَهُمْ بِرَبِيع
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمْ هُمْ أَمْوَاجٌ مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَظَلُّوْنَ أَنْتُمْ أُحِيطُ بِهِمْ دُعُوا اللَّهُ
مُعْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَعْمَلُونَ فِي الْأَرْضِ
يُغَيِّرُ الْحَقَّ كَيْفَ يَا إِنَّمَا يَعْمَلُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ مَتَّعَنَ الْحَيَاةَ الْدُّنْيَا ثُمَّ
إِنَّمَا رَحْمَنَا رَحْمَنٌ فَنُتَّسِّكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا مَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا كَمَّا أَنَّنَاهُ مَنْ
السَّمَاءَ فَأَخْنَاطَ بِهِ بَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabpon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kha-paroli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimi-kiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiapiya so mapiya, go adun a ipagoman on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinan! Siran man i manga tao ko Soraga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَا أَكُلُّ النَّاسِ وَالْأَنْعَمَ حَتَّىٰ إِذَا أَخْذَتِ
الْأَرْضَ مُخْرِفَهَا وَأَزْيَّنَتْ وَظَبَّ
أَهْلُهَا أَهْلَمْ فَنَدَرُونَ عَلَيْهَا أَتَهَا
أَمْرَنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا
كَانَ لَمْ تَغْنَ بِالْأَقْسَى كَذَلِكَ تُفَصِّلُ
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَنْفَكُّوْنَ

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَهُدًى
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

٢٥ ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْمُحْسَنَةَ وَزِيادةً
وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهُهُمْ قَرْ“ وَلَا ذَلَّةٌ أَفَإِنَّكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا الْسَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَتِهِ
بِمِثْلَهَا وَرَهْقَهُمْ ذَلَّةٌ مَا كَلَّمَ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ كَانَمَا أَغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قَطَعَانَمَ
أَلَّيْلٌ مُظْلِمًا أَوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusunggaya-an Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kirin so Piyangumba-alan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَلِيلُوْنَ

وَيَوْمَ نَخْشِرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا مَا كَانُوكُمْ أَتْسِعُ وَشَرَكُوا بِكُوْزَفَرِنَا
بَيْنَهُمْ وَقَالَ شَرَكُوْهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيمَانًا
تَعْبُدُوْنَ

٦٣

فَكَفَنَ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا
عَنِ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ٦٤

هُنَالِكَ تَبْلُوُ كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ
وَرَدُوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقَّ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْرَوْنَ ٦٥

٦٥

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أَمْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْجِ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيْتِ وَمَنْ يُخْرِجُ الْمَيْتَ مِنَ
الْحَيَّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ
فَقُلْ أَفَلَا نَنْقُونَ ٦٦

٦٦

khaolaola? Na Putharo-on nirangndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na guyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyan o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangkud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar, Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kadakulau kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمْ أَنَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ
إِلَّا الصَّلَلُ فَإِنَّ تَصْرُفُونَ

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ

فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

قُلْ هَلْ مِنْ شَرِّ كَابِيْكُمْ مَنْ يَبْدُوُ الْخَالِقُ
يُعِيدُهُ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يَكْبِدُ الْخَالِقَ مَمْ بَعِيدُهُ
فَإِنَّ تُؤْفِكُونَ

قُلْ هَلْ مِنْ شَرِّ كَابِيْكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ
اللَّهُمَّ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَنَ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
أَحَقُّ أَنْ يَتَبَعَ أَنَّ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنَّ يَهْدِي
فَالَّذِي كَيْفَ تَحْكُمُونَ

وَمَا يَنْبَغِي أَكْثَرُهُنَّ إِلَّا نَطَّنَ إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muhammad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongganoi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun matalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-on a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Maparatiyaya-on, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

يَفْعُلُونَ
۲۷

وَمَا كَانَ هَذَا الْفُتُنَّ إِنْ يُفْتَنُ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَا كُنَّ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَنَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَرَبِّ فِيهِ مِنْ رَّبِّ
الْعَالَمِينَ
۲۸

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنَا قُلْ فَاتَّوْا إِسْوَارَةً
مِثْلِهِ وَأَذْعُوا مِنْ أَسْتَطْعَتُهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقَنَ
۲۹

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَرْجُحَطُوا عَلَيْهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ
تَأْوِيلُهُ كَذَّبُوكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ
۳۰

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا
يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ
۳۱

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لَيْ عَمَلَ وَلَكُمْ
عَمَلُكُمْ أَسْتُرِبِرُّهُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

بِرِّيٰ وَمَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul,_ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ شَيْءٌ
الْأَصْمَمُ وَلَا كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota,_ apiya pun siran na di siran phamakanono?

وَمِنْهُمْ مَنْ يَظْرُهُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ
تَهْدِي الْعُمَّى وَلَا كَانُوا
لَا يُبَصِّرُونَ ﴿٤٣﴾

44. Mata-an! A so Allah na di Niyang shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbot ko manga ginawa iran.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ
النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na si-i ko Alongan a Kali moda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَمَا كَانُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسَرَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا يَلْقَاءُ اللَّهُ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa),- o di na tangannun Nami Suka,-na si-i siran Rukammi bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolao-la-an.

وَإِمَّا نُرِيتَكُمْ بَعْضَ الَّذِي نَعْدُهُمْ فَلَا تُؤْفِنَنَّكُمْ
فَإِلَيْنَا مُرْجَعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا
يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, _ o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipa-pa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo_, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao,_ antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyan niyan na igira a miyakatana (so siksa) na Pharatiyyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphangalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolani: Tammi niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَهُمْ
رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ٤٧

وَيَقُولُونَ مَنِ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ٤٨

قُلْ لَا أَمْلُكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَقْعَدُ إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجْلٌ إِذَا جَاءَهُمْ فَلَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ٤٩

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَنَاكُمْ عَذَابًا بَيْنَ أَوْ نَهَارًا
مَآذِيَا سَعَجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ٥٠

أَئُمْمَ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْنِمْ بِهِمْ آلَنَ وَقَدْ
كُنْمِ بِهِ سَعَجِلُونَ ٥١

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابًا
الْخَلْدِ هَلْ بَعْرُونَ إِلَيْمَا كُنْمِ
تَكْسِبُونَ ٥٢

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titlo a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

وَيَسْتَغْوِنُوكُمْ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي
وَرِيقٌ إِنَّهُ لِحَقٌّ وَمَا آتَشُ
بِمُعْجِزِينَ ٥٣

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

وَلَوْأَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَا فَتَدَدَّتْ بِهِ وَأَسْرَوْا النَّدَامَةَ لَمَارَأُوا
الْعَذَابَ وَفُضِّلَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ٥٤

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaid na so kadakulan kirian na di iran katawan.

أَلَا إِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكُنَّ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ٥٥

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

هُوَ تَحْمِي وَيُبَيِّثُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٥٦

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub,_go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

يَأَيُّهَا أَنَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشَفَاءٌ لِمَا فِي الْأَصْدُورِ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ٥٧

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan,_na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka guyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

فُلُّ يَقْضِيلَ اللَّهُ وَرَحْمَتِهِ فَإِذَا لَكَ فَلَيَقْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ٥٨

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a pha-gangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphangangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na so kadakulan kirin na di siran Phalamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an,_go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk,_a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di guyoto go da-a mala, a ba di mata-tago ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran ma-kamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamaratiyaya go Miyamananggila;_

64. Bagiyan niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ
رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ فِتْنَةً حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ
مَا لَهُمْ أَذْنَتْ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفَرَّوْنَ ﴿٩﴾

وَمَا ظَلَمُ الَّذِينَ يَقْرَبُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِيبُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْرَمَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَنْلُوْ أَمْثَدٌ مِنْ
قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كَنَا
عَلَيْكُمْ شُهُودٌ إِذْ تُفْيِضُونَ فِيهِ وَمَا
يَعْرُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مُشْقَالٍ ذَرَقَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ شِئِينَ ﴿١١﴾

أَلَا إِنَّكَ أُولَيَاءَ اللَّهِ لَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿١٢﴾

الَّذِينَ إِيمَانُهُوكَانُوا
يَتَقَوَّنُونَ ﴿١٣﴾

لَهُمُ الْبَشَرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Mu-nang na ruk o Allah langon: Suka-niyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko aran-gan, ka ba siran ndun di-i pangusar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyan! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Thar-owa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a ipthagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

آلَّا خَرَّةٌ لَّا نَبْدِيلُ لِكَمْنَتَ اللَّهِ
ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦﴾

وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعَرَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

أَلَا إِنَّ اللَّهَ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَسْتَعِيْدُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُورِنَ اللَّهِ شَرِكَاءَ
إِنَّ يَتَّعْنُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿٦﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ أَيْلَلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَأَنَّهَارَ مُبْصِرًا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿٦﴾

قَالُوا تَخَذُ ذَلِكَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
هُوَ الْغَنِيُّ لَهُمَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَنٍ
بِهِنْدَ الْأَتْقَلُونَ عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذَبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦﴾

70. Matag sagad so Kapuphagi-nutao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyan niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyang: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakitadumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah, _na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhos o Ipu-phamanakoto niyo, oriyan niyan na di kakundongan rukano so Punggolaola-an niyo; na oriyan niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabaloi Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamaka-sambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akir-

مَنْعُّ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِنَّنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُدِقُّهُمُ الْعَذَابُ أَشَدُّ دِيدَبِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

وَأَتَلُ عَنْهُمْ نَبَأً ثُمَّ إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ
يَقُولُونَ إِنْ كَانَ كُبُرُ عَلَيْكُمْ مَقَابِي وَتَذَكِيرِي
إِشَائِيَّتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمَعُوا أَمْرَكُمْ وَشَرَكَاهُ كُمْ شَعَّلَاهِيْكُنْ
أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غَمَّةٌ ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيْنَا
وَلَا نُنْظِرُونَ

فَإِنْ تَوَلَّنَتْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ
آخِرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمْرُتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْتَهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلُكِ
وَجَعَلْنَاهُمْ حَلَّيْفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا إِنَّا يَنْهَا فَأَنْظَرْكَيْفَ كَانَ عَيْقَبَةُ
الْمُنْذَرِينَ

an ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karna, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyalanoi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakatalingomangka rukami na phakiawa-an Ka rukami so kudit a miyato-on nami ron so manga lokus ami,_go a niyo makowa a dowa so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Sukan Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعْشَاهِمْ بَعْدِهِ رُسْلًا إِلَى قَوْمِهِ
فَإِنَّهُم بِالْيَقِنِ^{٧٦} فَمَا كَانُوا يُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا يَهُدِي مِنْ قَبْلِ كَذَّالِكَ نَطَعَ عَلَى قُلُوبِ
الْمُعْتَدِينَ

ثُمَّ بَعْشَاهِمْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَرُونَ
إِلَى فَرْعَوْنَ وَمَلِئِيهِ^{٧٧} يَأْتِيَنَا فَاسْتَكْبِرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحُقُوقُ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
إِنَّ هَذَا لِسَحْرِ مِنْ^{٧٨}

قَالَ مُوسَى أَنْقُلُونَ لِلْحَقِّ لِمَاجَاهَ كُمْ
أَسْخَرُوهُدُّهُدُّو لَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتُلْفِنَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
إِبَاهَنَا وَتَكُونُ لِكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ
وَمَانَحْنُ لِكُمَا بِمُؤْمِنِينَ

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُؤْفِي بِكُلِّ سَحِيرٍ
عَلَيْهِ

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

فَلَمَّا جَاءَهُ السَّحْرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَقْرَأُوهُمْ
مَا أَنْتُمْ تَفْقَهُونَ

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingoma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyang ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyang pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

فَلَمَّا أَقْرَأَهُمْ مُوسَى مَا حَشِمْتُ لَهُ
السَّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَطْلُبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

وَيَحْكُمُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلْمَدَتِهِ وَلَوْكَرَةِ
الْمُجْرِمُونَ

83. Na da-a Miyamaratiyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a saba-la ko pagtao (o Pir-aon), makapantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titlo a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukanian na pud dun ko manga Malawani.

فَمَآءَ امَّنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرَيْهُ مِنْ قَوْمِهِ
عَلَى حَوْقِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلِئَنِهِمْ أَنْ
يَقْنِنُهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِمٌ فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّهُ لِمَنِ الْمُسَرِّفِينَ

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah, na sukanian bo i sarigi niyo o sukano na Mbabayorantang kano.

وَقَالَ مُوسَى يَنْقُومُ إِنْ كُنْتُ أَمْنِثُ بِاللَّهِ
فَلَعْنَاهُ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُ مُسْلِمِيَّا

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o pagtao a manga Darowaka;

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamariiyaya!

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوْكِنَارَبَنَا لَا يَجْعَلُنَا فِتْنَةً
لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

٨٥

وَيَخْتَارِ بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

٨٦

وَأَوْحَيْنَا إِلَيْ مُوسَى وَآخِيهِ أَنْ تَبْرُدَا^١
لِقَوْمٍ كَمَا يُصْرِيْنَا وَاجْعَلُوهُ^٢
بُؤْتَكُمْ قِلَّةً وَأَقِمُوهُ الْصَّلَاةَ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

٨٧

وَقَالَ كَمُوسَى رَبِّيَّا إِنَّكَ إِنْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِنَةً وَأَمْوَالًا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضْلُّوْا عَنْ
سَبِيلِكَ رَبِّنَا أَطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ
وَأَشَدُّ دُعَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى
يَرَوُا الْعَذَابَ أَلَّا يَعْلَمُونَ

٨٨

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعَوْتُكُمَا
فَاسْتَقِيمَا وَلَا نَتَّبِعَنَّ سَكِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

٨٩

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangako-wala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)!_A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamamina-sa!_

92. Na sa alongan nai na shabutun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na titho a pakalilipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyaka-pagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

وَجَنُوزَنَا بَنِي إِسْرَئِيلَ الْبَحْرَ
فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا
حَتَّىٰ إِذَا أَذْرَكَهُ الْفَرْقَ قالَ إِنَّمَاتِ
أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِنَّمَاتِ يَهُوَ بَنِيَا
إِسْرَئِيلَ وَأَنَّا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ٤٦

أَكْنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ٤٧

فَالْيَوْمَ نُنَحِّكَ بِمَدْنَاكَ لِتَكُونَ لِعَنْ
خَلْفَكَ أَيَّهُ وَإِنَّ كَيْرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ
إِيمَانِ الْغَنَفُلُونَ ٤٨

وَلَقَدْ بَوَأْنَا بَنِي إِسْرَئِيلَ مُبَوَّصِدِي
وَرَزَقْنَاهُم مِنَ الطَّيَّبَاتِ فَمَا أَخْلَقُوا
حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بِنِيمِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ٤٩

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-onan Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadwa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatang-kud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda,_taman sa di iran kasandungan so siksa a Mal-ipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa),- na Miya-kanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa,_Sa tanan siran langan! Bangka khatugul so manga

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلَنَا إِلَيْكَ فَسُئِلُ
الَّذِينَ يَقْرَئُونَ الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَ مِنَ الظَّاهِرِينَ ﴿٤٦﴾

وَلَا تَكُونَ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ
الَّهِ فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتَ
رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٨﴾

وَلَوْجَاءَهُمْ كُلُّهُمْ أَيَّةً حَقِّيْرُوا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٤٩﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَنَتْ فَنَفَعَهَا
إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمٌ يُؤْسَى لَعَمَّا أَمَنُوا
كَشَفَنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْغَرْرِيْفِ فِي الْحَيَاةِ
الَّذِينَ أَمْتَغَنَّهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿٥٠﴾

وَلَوْشَاءَ رَبِّكَ لَا مَنْ فِي الْأَرْضِ
كُلُّهُمْ جَيْعَانًا أَفَأَنْتَ مُشْكِرٌ النَّاسَ

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyan so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikirana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-onsa a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khina-nayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ بِإِلَيْهِذِنَ
اللَّهُ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَنْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تَغْنِي الْأَيَّاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

فَهَلْ يَنْظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْظُرُو
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿٢٢﴾

ثُرَبْنَجِي رُسْلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَلِكَ حَقًا عَلَيْهِ شَانِجُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ كُلَّمَا فِي شَكِّ يَنِ دِينِ
فَلَا أَعْبُدُ الدِّينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنَّ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُمْ وَأَمْرُ
أَنَّ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٤﴾

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabina: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadnan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفُا
وَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ
الظَّالِمِينَ

وَإِنْ يَمْسِسْكَ اللَّهُ بِصَرِّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ إِنْ يُرِدْكَ بِغَيْرِ فَلَارَادَ
لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَهْتَدَ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضْلُلُ عَنْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّى يَنْكُمْ
اللَّهُ وَهُوَ خَرَلُ الْحَكِيمِينَ